

הרב יוני לביא

בבוקר

הצצה לעולמו הפנימי של הרב הלבטים, הרגשות, התובנות

רב נבקשתן

הבחור החמוד שסיפרתי עליו בהתחלה עושה בעצם סוג של 'סקר רבנים'. הבעייתיות בכך היא שבמקום לחפש מה רצון ה' ממני ומה הדרכת התורה, ולהיעזר ברב כדי לגלותם, הוא כבר ירה מראש את החץ – הוא יודע מה הוא רוצה ועכשיו מחפש את הרב המתאים שייתן לכך חותמת כשרות. היום קל מתמיד להפעיל את השיטה הזו באינטרנט, בעזרת גוגל אפשר למצוא במרחבי הרשת מגוון של דעות ותשובות הלכתיות, מוסמכות יותר או פחות. תמוה ומוזר לראות אנשים המצטטים את שמו של רב פלוני שמתיר דבר מסוים שנוח להם, אך אם תתעניין מה עוד הם יודעים לספר על הרב הנ"ל מתברר ש... כלום. הם מעולם לא פגשו אותו, לא למדו ממנו תורה, לא מכירים פסיקות שלו בנושאים אחרים, ורק יודעים שכאן הוא מתיר. לא נעים לומר אבל זה אכן נראה פחות כמו 'עשה לך רב' ויותר כמו 'עשה מה שבא לך, ואחר כך תמצא באינטרנט מישהו שמתיר את זה'. ולסיום, האם גם רב צריך רב? התשובה חיובית בהחלט ולמדנו זאת ממשה רבינו. זה הרי פסוק מפורש "ויאמר ה' אל משה רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה" (דברים ג, כו). ואמרו המפרשים: בקשתך הפעם לא תיענה ולו בשביל שידעו כולם שגם לך יש רב. גם אתה, גדול רבני ישראל לדורותיהם, יש מישהו שמעליך שאתה כפוף אליו ומציית לו. כל רב צריך להתייעץ בעת הצורך וללמוד מרב שגדול ממנו, ולזכור שגם אם הוא יודע תורה יותר מבני קהילתו יש לו עוד דרך אינסופית להתקדם ולגדול בתורה. ■

איך 'עושים רב'?

רב, כל שכן דרך האינטרנט, לוקה בחסר. עם כל גדולתו בתורה הוא אינו מכיר את האדם השואל ולא בטוח שיקלוט באופן מדויק את כל פרטי המקרה. וכמוכן, אין את האפשרות של מפגש חי איתו שיאפשר ללמוד מהליכותיו. אם תבקשו ממני להיזכר עכשיו באיזה פירוש תלמודי או רעיון אמוני ששמעתי מרב שלמדתי אצלו בשיבה לפני עשרים שנה – ספק אם אזכור. אבל אישיותו ומידותיו בהחלט חרותות על ליבי.

עשה לך... 'רבנים'?

אנשים שואלים לא פעם: האם אפשר לבחור איזה רב שרוצים? האם אפשר לעשות כמה רבנים בתחומים שונים? האם מותר לבחור רב 'מקל'? ובכן, בגדול התשובה לכל השאלות חיובית. אם אתה מרגיש חיבור אל רב מסוים וחושב שהוא יכול להיות צינור כדי לגלות לך את דבר ה' – אתה יכול לעשותו לרבך.

יש מקום לעשות יותר מרב אחד ואולי אפילו כדאי בהתאם למומחיות. יש מי שמומחה בענייני כשרות או טהרת המשפחה, ויש מי שמקדיש את חייו ללימוד תנ"ך או אמונה, ויש היגיון לפנות בכל פעם אל מי שמתמחה יותר בתחום. עם זאת, יש יתרון מסוים ללכת אל רב קבוע שמכיר את האדם ואת מצבו, את קשייו ואת שאלותיו הקודמות, וכך יוכל לקחת זאת בחשבון בשיקוליו. לגבי הקלות – מותר לבחור ברב שנוטה להקל, ובלבד שמדובר באדם ירא שמיים ההולך בדרך התורה.

שיקול חשוב נוסף הוא הזמינות והנעימות. לא יעזור אם אעשה לי רב שהוא גאון עצום בכל חדרי התורה אבל הוא כל כך עסוק שאין לו פנאי לענות לשאלות שלי, או שהמענה שלו בקרירות או בקוצר רוח. באופן אישי אני תמיד התחברתי לרבנים שהקרינו שמחה וחום, שהאור של התורה ניבט מהם וכשהייתי פוגש אותם ראיתי בת שחוק שמעטרת את פניהם.

סיימתי הרצאה לקבוצת בני נוער, כשאחד מהם ביקש להתלוות אליי בדרך לרכב. זה היה נער חמוד כבן 15, לבוש חולצת תנועה תכולה ועטור רעמת תלתלים. "הרב, יש לי שאלה הלכתית", הוא אמר תוך כדי צעידה נמרצת, אך מייד מיהר לסייג את דבריו: "אבל תדע לך שאני לא מתחייב לעשות מה שתגיד. כי בטח יש רב שאומר אחרת ממך". לקח לי שנייה לעכל את דבריו ואז אמרתי לו: "אם כך אולי חבל שתטרח לשאול. פשוט תעשה מה שאתה רוצה וזהו. הרי בטח יש רב שאומר ההפך מהרב שאומר ההפך ממה שבא לך לעשות, לא?".

תורה – על הנייר או בחיים

אחד הדברים הטובים שקרו בדור האחרון זו הנגישות העצומה של הרבנים. אם פעם היית צריך לכתת רגליך אל בית הרב שגר בקצה השני של העיירה רק כדי לגלות שהוא לא בבית ויחזור בלילה, היום אתה פשוט משגר לו ווטסאפ ובזכות הווי הכחול יכול אפילו לדעת מתי הוא קרא אותו. הדבר מאפשר לקיים בקלות רבה מאי פעם את העצה החכמה של רבותינו "עשה לך רב" (אבות א, 1). כיום יותר ויותר אנשים נעזרים בה, כולל בני נוער, כולל אנשים שלא מרגישים בנוח לפנות לרב פנים אל פנים או שלא מכירים אחד כזה במקום מגוריהם, אך באמצעות המכשיר שבידם הם מקושרים אליו בתוך רגע. התועלת בעצה הנ"ל היא כפולה:

א. התורה מלמדת אותנו עקרונות אבל כדי ליישם אותם בחיים ולהחיל את ההלכה במציאות מורכבות צריך שיקול דעת של תלמיד חכם.

ב. "גדול שימושה יותר מלימודה" (ברכות ז, ב) – תלמיד חכם הוא הרבה מעבר ל'תשובמט' שמנפיק מענה הלכתי לשאלות שעל הפרק. הוא אמור להוות דוגמה חיה ולהיות מופת לאדם שהוא והתורה הם אחד והיא משפיעה על כל הליכותיו.

בגלל שתי הסיבות האלו פנייה אנונימית אל

"אם כך אולי חבל שתטרח לשאול. פשוט תעשה מה שאתה רוצה וזהו. הרי בטח יש רב שאומר ההפך מהרב שאומר ההפך ממה שבא לך לעשות, לא?"